

بررسی میزان تاثیر مراقبت معنوی بر کیفیت زندگی و سلامت معنوی بیماران همودیالیز

مجری: دکتر مینو اسد زندی

گروه: سلامت معنوی

سال شروع: ۱۳۹۵

سال پایان: ۱۳۹۶

چکیده

مقدمه

همودیالیز به عنوان رایج ترین درمان جایگزین کلیه، بیمار را از آزادی برای برنامه ریزی در زندگی شخصی محروم می کند. بیماران اغلب نگران آینده خود بوده و دچار افسردگی و ترس از مرگ می باشند. اختلال در مکانیسم های سازگاری و ارتباطات ایشان موجب بحران معنوی می گردد. مشاوره مراقبت های سلامت معنوی قلب سلیم با اصلاح چهار بعد ارتباطی بیمار (ارتباط با خدا، دیگران، خود و عالم خلقت) دستیابی به سلامت معنوی را مد نظر دارد. مطالعه حاضر با هدف تعیین تاثیر مراقبت معنوی بر کیفیت زندگی، تجربه معنوی و سلامت معنوی بیماران همودیالیز انجام شد.

روش شناسی

در مطالعه کارآزمایی بالینی ۹۰ بیمار تحت همودیالیز بیمارستان بقیه الله و چمران تهران (۱۳۹۵) انتخاب و به صورت تصادفی گروهی در دو گروه شاهد و آزمون قرار گرفتند. در گروه آزمون مراقبت معنوی براساس مدل مشاوره قلب سلیم، از طریق هشت جلسه مشاوره انفرادی و حضوری با آموزش مهارت های معنوی و ارائه کتابچه آموزشی به منظور ایجاد خود کنترلی و خودمراقبتی انجام شد. در گروه شاهد مراقبت های معمول صورت گرفت. پرسشنامه کیفیت زندگی و پرسشنامه سلامت معنوی و تجربه معنوی روزانه (دارای روایی و پایایی) در سه مرحله: قبل از مداخله، بلافاصله پس از اتمام مشاوره و سه ماه بعد در دو گروه توسط بیماران تکمیل شد. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS24 و آماره توصیفی (میانگین، انحراف معیار) و استنباطی (کای اسکوئر، تی مستقل، فریدمن، من ویتنی، آنالیز واریانس اندازه های تکراری) داده ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها

تجربه معنوی روزانه و کیفیت زندگی و سطح سلامت معنوی بیماران در ابتدای تحقیق در دو گروه تفاوت معنی داری نداشت ($P > 0/05$) پس از اجرای مشاوره معنوی قلب سلیم تجربه معنوی، سلامت معنوی و بعد عمومی کیفیت زندگی در گروه آزمون تفاوت معنی داری را نشان داد ($p < 0/001$) ولی نمره کل کیفیت زندگی تفاوت معنی داری را نشان نداد ($P = 0/062$).

بحث و نتیجه گیری

نتایج این مطالعه نشان داد که مشاوره معنوی مبتنی بر مدل مشاوره قلب سلیم، باعث افزایش سطح سلامت معنوی و تجربه معنوی بیماران شده و می تواند برای ارتقاء سطح سلامت بیماران مورد استفاده قرار گیرد. **کلیدواژه:** مراقبت معنوی، کیفیت زندگی، دیالیز کلیه، معنویت، مشاوره، سلامت معنوی.